

**SPRÁVA O VÝCHOVNO-VZDELÁVACEJ ČINNOSTI, JEJ VÝSLEDKOV
A PODMIENKACH ŠKÔL A ŠKOLSKÝCH ZARIADENÍ**

Špeciálnej materskej školy

a

**Centra špeciálno-pedagogického poradenstva ako súčasť Špeciálnej materskej školy
za školský rok 2012/13**

Základné identifikačné údaje o škole :

Názov školy : Špeciálna materská škola

Súčasti školy : Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva
Školská jedáleň

Adresa školy : Kollárova 55, 974 01 Banská Bystrica

Kontakt : tel. č. : 048/4142116, 4143330, 0911256845
fax: 048/4146288
e-mail: csppbb@gmail.com
web: www.csppbb.sk

Zriaďovateľ : Obvodný úrad Odbor školstva BB, Nám .L. Štúra 1,
974 05 Banská Bystrica

Riaditeľka Špeciálnej materskej školy a Centra špeciálno-pedagogického poradenstva pri
Špeciálnej materskej škole : Mgr. Katarína Lehocá
zástupca riad. :

- pre Špeciálnu materskú školu / pedagogických zamestnancov : Mgr. Laura Ivanová
- pre poradenský úsek Centra špeciálno-pedagogického poradenstva pri Špeciálnej materskej škole/ odborných zamestnancov: Mgr. Martina Eisnerová

Špeciálna materská škola v Banskej Bystrici bola pôvodne zriadená ako Detské integračné centrum zriaďovacou listinou zo dňa 15. 8. 1994 v zmysle § 5, ods. 1 zákona SNR č. 542/90 Zb. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a zákona SNR – SR 279/93 Zb. o školských zariadeniach § 24 a vyhlášky MŠ SR č. 43/1996 Z. z. o podrobnostiach o výchovnom poradenstve a o poradenských zariadeniach.

V súlade s §10, ods. 5, § 21, ods. 1 a § 22 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 596/2003 Z. Z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 133 a § 161, ods. 21) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa zmenila a doplnila zriaďovacia listina Detského integračného centra v Banskej Bystrici č. 2002/00075-1 zo dňa 1. 7. 2002 dodatkom k zriaďovacej listine č. 2008/0004-06198 zo dňa 18. 8. 2008 nasledovne, názov školského zariadenia Detské integračné centrum sa zmenil na Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva s platnosťou od 1. 9. 2008.

Rozhodnutím Krajského školského úradu v Banskej Bystrici č. 2011/00001-08410 z 29. novembra 2011 sa zrušilo Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, ako aj jeho súčasti, Špeciálna materská škola a Výdajná školská jedáleň s účinnosťou k 31. decembru 2011. Dňom 1. januára 2012 Krajský školský úrad v Banskej Bystrici na základe rozhodnutia

Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 2011-7205/16899:2-923/ŠMŠ z 11.07.2011 zriaďuje Špeciálnu materskú školu, Kollárova ulica 55, 974 01 Banská bystrica a jej súčasťou, Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva a Školskú jedáleň.

Rada školy a poradné orgány školy :

Rada školy pri Špeciálnej materskej škole :

- Rada školy je iniciatívny a poradný samosprávny orgán, ktorý vyjadruje a presadzuje verejné záujmy a záujmy detí, rodičov, pedagogických zamestnancov, odborných zamestnancov a ostatných zamestnancov v oblasti výchovy a vzdelávania,
- plní funkciu verejnej kontroly, posudzuje a vyjadruje sa k činnosti škôl, školských zariadení, orgánov miestnej štátnej správy, orgánov obcí a samosprávnych krajov z pohľadu školskej problematiky.

Predseda Rady školy pri Špeciálnej materskej škole :

- Mgr. Ľudmila Gáborová

Členovia Rady školy pri Špeciálnej materskej škole :

- Jaroslava Dávidová / zástupca za rodičov
- Mgr. Eisnerová Martina / zástupca za nepedagogických zamestnancov
- Martina Hudcovičová / zástupca za rodičov
- PaedDr. Daniela Kmeťová / zástupca za zriaďovateľa, OÚ OŠ BB
- Mgr. Katarína Kramáriková / zástupca za rodičov
- Katarína Melicherová / zástupca za rodičov
- Mgr. Lucia Pašková / zástupca za zriaďovateľa, OÚ OŠ BB
- Mgr. Viera Raganová / zástupca za pedagogických zamestnancov
- Mgr. Eva Urbančoková / zástupca za zriaďovateľa, OÚ OŠ BB
- Ing. Marta Skřivánková / zástupca za zriaďovateľa, OÚ OŠ BB

Pedagogická rada školy pri Špeciálnej materskej škole :

- poradný orgán riaditeľky školy,
- rokovania Pedagogickej rady školy pri Špeciálnej materskej škole, ako aj jej uznesenia upravuje rokovací poriadok Pedagogickej rady školy,
- členmi Pedagogickej rady školy pri Špeciálnej materskej škole sú všetci pedagogickí zamestnanci Špeciálnej materskej školy

Metodické združenie pri Špeciálnej materskej škole :

- poradný orgán riaditeľky školy,
- rokovania Metodického združenia pri Špeciálnej materskej škole, ako aj jej uznesenia upravuje plán činnosti Metodického združenia a zápisnice a uznesenia na aktuálny školský rok,
- členmi Pedagogickej rady školy pri Špeciálnej materskej škole sú všetci pedagogickí zamestnanci Špeciálnej materskej školy

Špeciálna materská škola je materská škola s celodennou výchovou a vzdelávaním a poskytuje predprimárne vzdelávanie deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami od 3 rokov do 6 rokov, deťom s odloženou povinnou školskou dochádzkou a deťom s dodatočne odloženou povinnou školskou dochádzkou.

Špeciálna materská škola sa v školskom roku 2012/13 členila na dve špeciálne triedy s poldennou formou výchovy a vzdelávania a štyri špeciálne triedy s celodennou formou výchovy a vzdelávania. Z toho jedna trieda bola pre deti s kombinovaným (viacnásobným postihnutím) a jedna trieda pre deti s autizmom a inými pervazívnymi poruchami.

V školskom roku 2012/2013 bolo v Špeciálnej materskej školy zapísaných 38 detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Na konci školského roku 2012/2013 prestúpili 2 deti do materských škôl pre intaktnú populáciu.

Na konci školského roku 2012/13 ukončilo predprimárne vzdelávanie 10 detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a následne boli prijaté na ďalšie vzdelávania do základných a základných špeciálnych škôl a to nasledovne:

- 2 deti v Súkromnej špeciálnej základnej škole pre deti s autizmom vo Zvolene,
- 3 deti v Špeciálnej základnej škole v Banskej Bystrici,
- 2 deti v Súkromnej Špeciálnej základnej škole vo Zolene,
- 1 dieťa Špeciálnej základnej škole v Bratislave,
- 2 deti v bežných základných školách v meste Banská Bystrica.

Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva pri Špeciálnej materskej škole je školské zariadenie, ktoré poskytuje komplexnú špeciálno-pedagogickú činnosť, psychologickú, diagnostickú, poradenskú, rehabilitačnú, preventívnu, metodickú, výchovno-vzdelávaciu a súbor odborných intervencií deťom so zdravotným postihnutím vrátane detí s vývinovými poruchami s cieľom dosiahnuť optimálny rozvoj ich osobnosti a sociálnu integráciu od narodenia až po ukončenie prípravy na povolanie. Prioritne sa zameriava na deti ranného, predškolského a školského veku s cieľom včasnej diagnostiky a prevencie.

Odborná činnosť poradne : Je zameraná na diagnostiku a intervenciu detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, so zdravotným znevýhodnením a poradenstvo zákonným zástupcom a školám. Diagnostika je zameraná na zisťovanie úrovne schopností a zručností detí raného, predškolského a školského veku a následne pokračujúca starostlivosť smeruje k rozvoju a stimulácii oslabených funkcií, alebo k návniku kompenzačných či korekčných mechanizmov. Poradenstvo sa poskytuje podľa potreby zákonným zástupcom detí, učiteľom, vychovávateľom, alebo odborným klinickým pracovníkom, ktorí sa podieľajú na terapii či diagnostike dieťaťa. Poradenstvo je poskytované aj samotným žiakom, najmä v oblasti profesijnej orientácie.

V školskom roku 2012/13 bol reálny počet klientov Centra špeciálno-pedagogického poradenstva pri Špeciálnej materskej škole 1130.

Celkový počet zamestnancov Špeciálnej materskej školy :

23 zamestnancov prepočítaného počtu, z toho bolo 22 zamestnancov na plný úväzok a 3 zamestnanci na kratší pracovný čas.

- riaditeľka / pedagogický zamestnanec / 1,
- pedagogickí zamestnanci / 10
- odborní zamestnanci / špeciálni pedagógovia / 3
 - logopéd / 1
 - psychológ / 1
 - fyzioterapeut / 1,
- ekonomický úsek / odborný ekonomický pracovník, hospodár – rozpočtár, administratívny zamestnanec / 3,
- zamestnanec na výdaj stravy, upratovačka / 3,

Z vyššie uvedeného vyplýva 11 pedagogických zamestnancov, 6 odborných zamestnancov a 6 nepedagogických zamestnancov.

Údaje o kvalifikačných predpokladoch pedagogických a odborných zamestnancov Špeciálnej materskej školy :

Pedagogickí zamestnanci Špeciálnej materskej školy :

- v rámci plnenia kvalifikačného predpokladu pedagogických zamestnancov absolvujú piati pedagogickí zamestnanci rozširujúce štúdium špeciálnej pedagogiky príslušné k najvyššiemu dosiahnutému stupňu vzdelania,
- pedagogickí zamestnanci sa pravidelne zúčastňujú vzdelávaní organizovaných MPC alokované pracovisko v Banskej Bystrici, Spoločnosťou pre predškolskú výchovu v Banskej Bystrici a Kontinuálnym vzdelávaním Národného projektu EÚ a na odborných seminároch a workshopoch na základe aktuálnej ponuky, pre potreby skvalitnenia výchovno-vzdelávacieho procesu a správne nastavenie vzdelávacích podmienok si pedagogickí zamestnanci dopĺňajú vedomosti na vzdelávacích podujatiach a zúčastňujú sa prednášok, školení či konferencií.

Odborní zamestnanci Špeciálnej materskej školy :

- odborní zamestnanci Špeciálnej materskej školy spĺňajú požadované kvalifikačné predpoklady,
- jeden odborný zamestnanec / fyzioterapeut si dopĺňa vzdelanie vysokoškolským štúdiom prvého stupňa v odbore fyzioterapia na Slovenskej zdravotníckej univerzite v Banskej Bystrici,
- odborní zamestnanci sa pravidelne zúčastňujú vzdelávaní organizovaných MPC alokované pracovisko v Banskej Bystrici, Spoločnosťou pre predškolskú výchovu v Banskej Bystrici a Kontinuálnym vzdelávaním Národného projektu EÚ, na odborných seminároch a workshopoch na základe aktuálnej ponuky. Pre potreby skvalitnenia diagnostického procesu a správne nastavenie vzdelávacích podmienok si odborní zamestnanci dopĺňajú vedomosti na vzdelávacích podujatiach a zúčastňujú sa prednášok, školení či konferencií.

Údaje o kontinuálnom vzdelávaní a vzdelávacích podujatiach pedagogických a odborných zamestnancov

Kontinuálne vzdelávanie:

- Komunikačné zručnosti pre výchovu, poradenstvo a prax MPC Banská Bystrica
- Integrácia – podmienky a východiská, MPC Banská Bystrica
- Cesta k emocionálnej zrelosti, MPC Banská Bystrica
- Skupinová dynamika, Bratislava
- Práca s párom a rodinou, Bratislava
- Psychologické poradenstvo pre pedagogických a odborných zamestnancov, MPC Banská Bystrica
- IKT v odbornej praxi, MPC Banská Bystrica
- Excel v praxi, MPC Banská Bystrica
- Školenie prvej pomoci Prípravné atestačné vzdelávanie pre k prvej atestácii pre učiteľov predprimárneho vzdelávania / MPC BB
- Informačno-komunikačné zručnosti pedagogických a odborných zamestnancov / MPC BB
- Rozvíjanie digitálnych / informačných kompetencií / MPC BB
- vysokoškolské štúdium fyzioterapie, SZU v BB / kvalifikačné,
- Inovácie v didaktike pre učiteľov predprimárneho vzdelávania, MPC BB / inovačné
- Inovácie v didaktike pre vedúcich pedagogických zamestnancov, MPC BB / inovačné
- funkčné vzdelávanie Riadenie školy, MPC v BB / kvalifikačné

Iné vzdelávacie podujatia:

- Rehabilitácia v pediatrii, DRC Marína – Kováčová
- Deti s viacnásobným postihnutím, medzinárodná konferencia, Tatranská Kotlina
- Nahliadnite do sveta autizmu, medzinárodná konferencia, Štrbské Pleso
- Efektívny a pomáhajúci rozhovor, Bratislava
- Aspergerov syndróm, CPPPaP Zvolen, MsÚ Zvolen
- Práca s deťmi s ADHD, CPPPaP Zvolen
- Dieťa s vysokofunkčným autizmom, konferencia Trnava
- Test diagnostiky čítania pre adolescentov a dospelých ČI(S)TA – Nitra, Žilina
- Tréning fonematického uvedomovania podľa El'konina, Dialóg Bratislava
- Pragmaticko-sémantický syndróm, SAL Bratislava
- PEP – R psycho-edukačný profil detí s PAS, ANDREAS Bratislava
- Metodické stretnutia CPPPaP s ČŠPP v Banskej Bystrici
- Didaktické možnosti využívania učebnej pomôcky – autokorektívnych kariet v predprimárnom vzdelávaní v materskej škole / Prosolutions
- Aplikácia pracovno-právnych predpisov pre zamestnancov rezortu školstva v praxi / NÚ CŽV Košice
- Revízia a inovácia štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie – východiská, štruktúra a medzinárodné porovnania
- Niektoré špeciálnopedagogické korektívne a reedukačné postupy používané v školských zariadeniach výchovného poradenstva a prevencie
- preventívne psychologické poradenstvo pedagogickým a odborným zamestnancom Špeciálnej materskej školy individuálnou formou podľa §55 zákona č.317/2009 Z.z.

Prednášková činnosť:

- „Škola lásky v rodine“ a systemický poriadok PaedDr. Novakovová – MsÚ Zvolen, konferencia v Tatranskej Kotle
- INPP v podmienkach ČŠPP a ŠMŠ, Mgr. Vallová, Metodické stretnutie v CPPPaP Banská Bystrica
- Bazálna stimulácia viacnásobne postihnutých detí, PaedDr. Luptáková, Metodické stretnutie v CPPPaP v Banskej Bystrici
- Žiaci so ŠVVP – aktuálna legislatíva a výskum, Mgr. Eisnerová – ZŠ Pieninská

Publikačná činnosť:

- Zajakavosť – pripravovaný metodická materiál pre MŠ RAABE
- Elektívny mutizmus - pripravovaný metodická materiál pre MŠ RAABE
- „Komunikácia v koncepte bazálnej stimulácie“ – SESTRA 1 – 2/2013

Aktivity a prezentácia zariadenia na verejnosti :

- metodické návštevy v materských, základných a stredných školách podľa aktuálnych potrieb , terénne vyšetrenia realizované odbornými zamestnancami,
- exkurzie poslucháčov vysokých škôl s odborným výkladom,
- odborná prednáška v spolupráci s SPV pre pedagogických zamestnancov v predprimárnom vzdelávaní,
- exkurzia s prednáškou pre študentov zo Sociálnej a pedagogickej akadémie z Turčianskych Teplic,

- organizácia aktivít smerujúcich k sociálnej integrácii klientov Špeciálnej materskej školy a Centra špeciálno-pedagogického poradenstva v spolupráci s Občianskym združením „Integrácia postihnutého dieťaťa“,
- využívanie špeciálnej terapeuticko-esteticko-sonorizovanej miestnosti Snoezelen,
- metodicko-odborná prednášková činnosť pre všetky základné školy v BB
- mediálna prezentácia zariadenia v TV Lux a RTVS.

Údaje o projektoch, do ktorých bolo zariadenie zapojené :

- Rozvojový projekt MŠ SR „Pedagogické a psychologické poradenstvo“ so zameraním na včasnú diagnostiku a starostlivosť detí so zdravotným znevýhodnením
- Podpora integrácie žiakov so znevýhodnením – ING, SOCIA, UNICEF
- Rozvojový projekt MŠ SR „Žiaci so zdravotným postihnutím“ so zameraním na včasnú starostlivosť detí so zdravotným znevýhodnením

Údaje o výsledkoch inšpekčnej činnosti vykonanej Štátnou školskou inšpekciou v škole :

Štátna školská inšpekcia, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica vykonala v Špeciálnej materskej škole v dňoch 05.12.2012 – 07.12.2012 a 11.12.2012 komplexnú inšpekciu. Predmetom školskej inšpekcie bolo zistiť stav a úroveň pedagogického riadenia, procesu a podmienok výchovy a vzdelávania v škole.

Záver Správy o výsledkoch inšpekčnej činnosti je nasledovný (riadenie školy na priemernej úrovni, podmienky výchovy a vzdelávania na dobrej úrovni a vyučovanie a učenie sa na veľmi dobrej úrovni) : silnou stránkou riadenia školy bolo spracovanie ŠkVP, podnetná klíma a kultúra školy. Dôsledné spracovanie učebných osnov vychádzajúce z realisticky stanovených všeobecných a špecifických cieľov, efektívne rozvíjalo tie kľúčové kompetencie, ktoré boli pre deti so zdravotným postihnutím najoptimálnejšie. Slabšou stránkou riadenia školy bol najmä vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov. Úroveň pedagogického riadenia znížilo obsahové zameranie metodického združenia a rokovania poradných orgánov. V oblasti podmienok výchovy a vzdelávania boli silnou stránkou školy jej priestory, materiálno-technické podmienky a ich využitie vo výchovno-vzdelávacom procese. Silnou stránkou úrovne vyučovania bola kvalitne realizovaná výchovno-vzdelávacie činnosť pedagogických a odborných zamestnancov. Učiteľky v jednotlivých činnostiach preukázali pozitívny vzťah k deťom, komplexne zohľadňovali ich individuálne, špeciálne výchovno-pedagogické potreby rozvíjaním najmä osobnostných a sociálnych kompetencií, vhodne operacionalizovali a integrovali výchovno-vzdelávacie ciele, využívali dostatočnú batériu reedukačných a kompenzačných metód a odborní zamestnanci cielene uplatňovali fyzioterapeutickú a špeciálno-pedagogickú intervenciu.

Výchovno-vzdelávacia činnosť v Špeciálnej materskej škole v školskom roku 2012/2013 :

Špeciálna materská škola je organizovaná, špecifická, štruktúralne organická, programované edukačné prostredie, v ktorom vzniká poskytovanie významných životných skúseností. Dieťa je ponímané ako aktívny subjekt vlastného rozvoja a tomu prispôbujeme proces edukácie so svojimi metódami, špecifickými prístupmi a inovatívnymi stratégiami. Edukácia prebiehala v duchu humanizačných myšlienok, ktorých základom je jedinečnosť, osobnosť a individualita, z ktorých sa vychádza pri stanovení ostatných hodnôt. To znamená, že v centre pozornosti je predovšetkým dieťa.

Špeciálna materská škola je jediná inštitúcia zámerne stimulujúca učenie a socializáciu dieťaťa v období pred vstupom do ZŠ, resp. ŠZŠ a ZŠ so špeciálnou triedou, ktorá podnecuje

nadšenie a oživenie detstva, dáva príležitosť zmysluplne prežiť detstvo, vedie k uvedomenému sebariadeniu osobnostného rastu a sebarealizácie dieťaťa.

V školskom roku 2012/2013 sme mali v Špeciálnej materskej škole zapísaných spolu 38 detí s rôznym druhom a stupňom postihnutia. Jednalo sa o deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami / deti so zdravotným znevýhodnením (deti so zdravotným postihnutím, deti s vývinovými poruchami, deti s poruchou správania) a deti so sociálne znevýhodneného prostredia.

Pri plánovaní výchovno-vzdelávacej činnosti sme vychádzali zo Štátneho vzdelávacieho programu ISCED 0 - predprimárne vzdelávanie a Školského vzdelávacieho programu s názvom „ Svet očami dieťaťa, ktorému je ťažšie rozumieť,“ ktorý sme vytvorili na podmienky špeciálnej materskej školy. Do učebných osnov sme zaradovali všetky úlohy prispôbené veku, schopnostiam, ale najmä možnostiam detí, ktoré boli určené na zabezpečenie všestranného harmonického rozvoja osobnosti dieťaťa. Rešpektovali sme pritom úroveň ich doterajšieho poznania a vedomostí osvojených z primárneho prostredia, z rodiny. Vzhľadom na rôzne druhy postihnutia sme sa zamerali na individuálny prístup ku každému dieťaťu a individualizovanú edukáciu.

V edukačnom procese bolo potrebné klásť dôraz tvorivosti, pohotovosti a odbornosti učiteliek. Dbali sme na kvalitný poznatkový základ učiteliek z oblasti pedagogiky, metodiky a didaktiky, aby boli schopné aj erudovane riešiť rozmanité pedagogické situácie. Uplatňovali sme „učenie a učenie sa“ prostredníctvom hry, resp. vlastnej tvorivej aktivity dieťaťa. Dbali sme na to, aby deti porozumeli, rozvíjali svoje schopnosti a mali dostatočné množstvo času na hru, zábavu a voľný čas. Hra je jedna z najzákladnejších a najprirodzenejších metód v predprimárnom vzdelávaní a poskytuje maximálny rozvoj ich vnímania, vôle, citov, konania, vzťahov a správania ako celku harmonického rozvoja. Prostredníctvom nej sa deti zaraďujú do skupiny a nachádzajú v nej miesto. V jednotlivých centrách aktivít vytvorených podľa Metodiky Krok za Krok (Nadácie školy dokorán) sme realizovali skupinové a individuálne učenie (napr.: Teach program, Praktická školy, Montessori pedagogika a jej prvky) s prihliadnutím na ročné obdobia, sviatky a iné tematické oblasti. Námety sme čerpali z ľudových tradícií a remesiel, z odbornej literatúry, zo školení a prostredníctvom web stránky.

Do denného harmonogramu sme pravidelne zaradovali pohybové aktivity a grafomotorické cvičenia. Pri ich upevňovaní a osvojovaní sme spolupracovali s odborníkmi s Centra špeciálno-pedagogického poradenstva / CŠPP / a s rodičmi detí. Deti sme viedli najmä k samostatnosti, hlavne pri správnom držaní príboru, úchope predmetov, umývaní sa a iných sebaobslužných činnostiach. Zdokonaľovali sme správne držanie tela, koordináciu základných pohybových zručností. Udržiavali sme stav telesnej a duševnej rovnováhy a napomáhali sme k zbaveniu sa psychofyzického napätia. Pri uskutočňovaní aktivít, hier a činností sme eliminovali prvok súťaživosti a porovnávanie výkonov detí navzájom. Vykonávali sme efektívnu stimuláciu prostredia, ktorý podporoval fyzické, intelektové a sociálne zmeny podporujúce aktivitu a zdravie detí.

Vzhľadom na to, že špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby detí sú veľmi špecifické, organizovali sme stretnutia s rodičmi, kde sme im poskytovali prostredníctvom neriadeného rozhovoru najnovšie metódy a spôsoby komunikácie so svojim dieťaťom, stratégie na lepšie zvládnutie stresových a konfliktných situácií v rodine a v okolí, edukačné a spontánne hry a diéty pre upevnenie správania dieťaťa, najmä u detí s autizmom a inými pervazívnymi poruchami.

V oblasti kognitívneho rozvoja sme sa snažili o to, aby deti prišli k poznaniu vlastnou aktivitou, teda zážitkovým učením v reálnych podmienkach, vynakladali dostatok úsilia na ceste za poznávaním, prejavovali prirodzenú zvedavosť, zapájali kritické a tvorivé myslenie. Zakúpili sme lupy za účelom pozorovania dejov v prírode, edukačné pomôcky a materiál na

skvalitnenie učebného procesu. Edukačné aktivity z kognitívnej oblasti sme vyberali tak, aby deti mali dostatok priestoru a podnetov pri riešení problému, uplatňovali vlastné predstavy, pracovali samostatne, respektíve v skupinkách, objavovali súvislosti medzi javmi a vecami.

V sociálno-emocionálnej oblasti sme viedli deti k tomu, aby sa začlenili do spoločnosti iných, dokázali sa vzdať výhody či niečoho príjemného v prospech iného dieťaťa alebo skupiny. Vytvárali sme dobrý základ duševného zdravia s utváraním emocionálnej stability. Zamerali sme sa na sociálne a zážitkové učenie, prostredníctvom bábok a literárnych postáv sme deti viedli k vyjadrovaniu a cíteniu ich aktuálneho stavu, vyjadrovali svoju fantáziu.

Vzhľadom na špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby našich detí sme modifikovali ciele a diferencovali sme prostriedky a podmienky výchovy a vzdelávania na ich individuálne potreby. Zabezpečovali sme im komplexnú starostlivosť o ich celostný a špeciálny rozvoj. Pozitívne sme rozvíjali osobnostný rozvoj detí a pravidelne sme sa venovali pedagogickej diagnostike, viedli sme diagnostické hárky a spolupracovali sme s fyzioterapeutkami a inými odborníkmi z Centra špeciálno-pedagogického poradenstva. Pozorovali sme štvrt'ročne vnímanie, psychomotoriku, vývin, rozumové schopnosti, pozornosť, pamäť, komunikačné zručnosti, lateralitu, hru, sociálne vzťahy, správanie, výtvarný prejav dieťaťa.

Rozvíjali sme komunikačné schopnosti, ktoré sme uplatňovali individuálne prostredníctvom špecifických programov ako napríklad Zajko Japi, Fonematické uvedomovanie podľa El'konina. Využívali sme aj program Baby Sings, kde sme pomocou základných posunkov učili deti komunikovať a vyjadrovať ich základné potreby, čím sme stimulovali aktívnu komunikáciu, vyvodzovanie zvukov, slov a neverbálne vyjadrovanie, rozvíjali sme porozumenie okolitého sveta. Podľa záujmu sme neskôr pridávali niektoré (PAZ) a rozvíjali sme cit pre rytmus a vibráciu hlasiviek (napr.: pred zrkadlom).

Rozvíjali sme jemnú motoriku a grafomotorické zručnosti vo výtvarných a pracovných činnostiach. Utvárali sme emocionálny a pozitívny vzťah k zobrazovaniu výtvarného prejavu detí. Námety sme čerpali z vychádzok, z odbornej literatúry a z prezentácií prostredníctvom vzdelávania, respektíve školenia. Pri práci s grafickým materiálom deti používali trojhranné ceruzky, viedli sme ich k správne mu úchopu a prirodzenému pohybu vychádzajúceho z ramenného kĺbu, správne mu držaniu tela pri kresliacich aktivitách, správne mu prítlaku na kresliacu plochu. Deťom sme poskytovali dostatok rozličných edukačných aktivít, pri ktorých mali možnosť narábať s rozličným materiálom a vyskúšať si rozličné výtvarné a pracovné techniky.

Skvalitnenie materiálno – technických podmienok

Podarilo sa nám:

- zakúpenie didaktickej techniky
- doplnenie hračiek a učebných pomôcok
- doplnenie knižnice odbornou a detskou literatúrou, odborných a detských časopisov
- zakúpenie výtvarného materiálu
- úspešne sa zapojiť do projektu – Veselé zúbky, Svet očami detí, Zelený svet

Špecifické metodické postupy využívané v edukačnom procese :

- Rozvíjací program reči
- Tréning fonematického uvedomovania podľa D. B. El'konina
- Rozvíjací program pre deti s autizmom a pervazívnymi vývinovými poruchami
- Zajko Japi – oromotorické cvičenia
- Rozvíjanie grafomotorických zručností
- Son Rise

- TEACH program
- Terapia pevným objatím podľa Jiřiny Prekopovej
- Snoezelen – bazálna stimulácia zmyslov
- INPP
- Montessori pedagogika (prípadne jej prvky)
- Orofaciálna stimulácia

Údaje o priestorových a materiálno-technických podmienkach školy :

Špeciálna materská škola sa nachádza v účelovej dvojpodlažnej budove so suterénom v tichej lokalite mesta Banská Bystrica. Okolo budovy je pomerne veľký areál s trávnikom, preliezkami a pieskoviskom, ktorý účelne slúži na pohyb a hrové aktivity detí. Rovnako slúži aj na relax pre ambulantných klientov školského zariadenia.

Pre vstup do špeciálnej materskej školy sa používa bezbariérový hlavný vchod do budovy školy. Vstupnú časť v bloku C tvoria šatne, na prízemí sa nachádza kuchynka a jedáleň pre personál, I. špeciálna trieda s poldennou starostlivosťou s príslušnými priestormi, telocvičňa, pracovne odborných zamestnancov Centra špeciálno-pedagogického poradenstva pri Špeciálnej materskej škole a bezbariérové WC. Na poschodí je II. špeciálna trieda a III. špeciálna trieda s celodennou starostlivosťou s príslušnými priestormi, knižnica a výdajná kuchyňa. Deťom a osobám imobilným, alebo s obmedzenou pohybovou schopnosťou prístup na poschodie umožňuje zdvíhacia plošina. Vstupnú časť v bloku A tvoria šatne, na prízemí sa nachádzajú IV., V. a VI. špeciálna trieda s príslušnými priestormi. Špeciálna materská škola disponuje dvomi špecifickými miestnosťami :

- špeciálna terapeutická miestnosť SNOEZELEN, ktorá je určená na včasnú bazálnu stimuláciu zmyslov, ale aj na relaxáciu.

Materiálno technické podmienky zabezpečuje Špeciálna materská škola prostredníctvom rodičovského príspevku, ako aj v spolupráci s Občianskym združením Integrácia postihnutého dieťaťa. Výška mesačného príspevku na čiastočnú úhradu nákladov spojených s hmotným zabezpečením v materskej škole je určená podľa osobitného predpisu. Hospodárenie s rodičovským príspevkom majú možnosť rodičia pravidelne kontrolovať na rodičovských stretnutiach.

Priestory Špeciálnej materskej školy sú dostatočne priestrané vyhovujúce svojmu poslaniu. Nábytok a pomôcky sa priebežne podľa finančných možností (najčastejšie získaných z projektovej činnosti) dopĺňané tak, aby čo najviac vyhovovali potrebám klientov / detí so zdravotným znevýhodnením. V budove sa nachádza čakáreň aj v bloku B a C a niekoľko toaliet, pričom pre imobilných klientov je k dispozícii bezbariérová toaleta. Vstupy do budovy sú bezbariérové opatrené vyhovujúcimi rampami a dostatočne širokými vchodmi, ktoré umožňujú bezproblémový vstup do budovy klientom na vozíčkoch.

Údaje o finančnom a hmotnom zabezpečení školy :

1. Dotácia zo štátneho rozpočtu na kalendárny rok 2012 predstavovala z toho:

- mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania : 195.622 €
- poisťné a príspevok do poisťovní: 68.580,12 €
- tovary a služby: 64.849,16 €
z toho účelovo určené finančné prostriedky na realizáciu rozvojových projektov: 3.402€
- bežné transfery (na nemocenské dávky): 1.034,72 €
z toho: odchodné : 629,25 €

z toho nemocenské: 405,47 €

2. Projekty : 3.402 €
3. Príspevky od rodičov detí špeciálnej materskej školy na čiastočnú úhradu prevádzkových nákladov v celovej výške: 1033,20 €
4. Dotácia na podporu výchovy k stravovacím návykom od Mesta Banská Bystrica vo výške: 55,80 €
5. Spoluúčasť na projekte : 205 €
6. Peňažný dar od fyzických osôb : 41,55€

Koncepčný zámer školy a jeho vyhodnotenie :

Pri plnení koncepčného zámeru školy škola vychádzala z Návrhu koncepcie rozvoja školy z januára 2012. Hlavný všeobecný cieľom koncepcie, vytvorenie optimálnych podmienok pre edukáciu detí so špeciálno-pedagogickými potrebami so zreteľom na ich individuálne záujmy a potreby a umožniť im prostredníctvom Špeciálnej materskej školy prístup nielen ku kvalitnému edukačnému procesu, ale aj zabezpečením participácie všetkých, ktorý sa na rozvoji detí so špeciálno-pedagogickými potrebami podieľajú na rôznych úrovniach rozvoja ich osobnosti v oblasti zdravotnej a sociálnej starostlivosti, rodičov nevinímajúc sa v Špeciálnej materskej škole a v školskom zariadení, Centre špeciálno-pedagogického poradenstva, ktoré je súčasťou školy darí plniť predovšetkým zosúladením zamerania školy a školského zariadenia, ich vzájomnou spoluprácou na úrovni rovnocenných partnerov.

Špeciálna materská škola poskytuje celodennú a poldennú výchovno-vzdelávaciu starostlivosť deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami vo veku od dva a pol do šesť rokov, deťom s odloženou povinnou školskou dochádzkou a deťom s dodatočne odloženou povinnou školskou dochádzkou. Špeciálna materská škola podporuje osobnostný rozvoj detí v oblasti sociálno-emocionálnej, intelektuálnej, telesnej, morálnej, estetickej, rozvíja schopnosti a zručnosti, utvára predpoklady na ďalšie vzdelávanie. Pripravuje na život v spoločnosti v súlade s individuálnymi a vekovými osobitosťami detí

Z aspektu vekovej štruktúry klientely škola poskytuje služby spravidla pre klientelu detí od dvoch rokov až po nástup na plnenie povinnej školskej dochádzky .

Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva poskytuje komplexnú psychologickú, špeciálno-pedagogickú, diagnostickú, výchovnú, poradenskú a rehabilitačnú starostlivosť deťom so zdravotným postihnutím najmä v oblasti optimalizácie ich osobnostného, vzdelávacieho a profesijného vývinu. Zákonným zástupcom a pedagogickým, ako aj odborným zamestnancom poskytuje poradenské služby.

Z aspektu vekovej štruktúry klientely školské zariadenie poskytuje odborné služby pre klientelu detí od narodenia až po ukončenie prípravy na povolanie.

V koncepcii rozvoja školy a školského zariadenia vytvárame predovšetkým priestor na podporovanie včasnej a komplexnej starostlivosti o deti so špeciálno-pedagogickými potrebami vytváraním stimulov a podmienok rozvoja, formovaním podnetného prostredia v škole a v školskom zariadení. Vytvárame prostredie, v ktorom sa deti cítia šťastne a bezpečne a zároveň rodičia budú mať pocit prijatia a plnej akceptácie.

Koncepcný zámer školy je rozdelený do viacerých oblastí :

EDUKAČNÝ PROCES

- kvalitu výchovno-vzdelávacieho procesu považujem za kľúčovú pre všetky subjekty zúčastňujúce sa na výchove a vzdelávaní, teda dieťa / žiak, pedagogický zamestnanec / odborný zamestnanec, rodič,
- úroveň procesu sa nám podarilo skvalitniť, o čom svedčia aj výsledky komplexnej inšpekcie.

PROFILÁCIA ŠKOLY A ŠKOLSKÉHO ZARIADENIA

- zvyšujeme profesijné kompetencie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov,
- vytvárame podmienky pre kontinuálne vzdelávanie ako súčasť celoživotného vzdelávania,
- udržiavame profiláciu školy a školského zariadenia, ktoré poskytujú množstvo špecifických metodických postupov pri edukácii detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- zefektívňujeme spoluprácu vedenia školy s Radou školy, ale aj s rodičmi detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (zriadenie miestnosti pre rodičov v priestoroch školy, spolupráca s organizáciou SPOSA), so strednými odbornými školami, so Spoločnosťou pre predškolskú výchovu... a pod.,
- pokračujeme a podporujeme publikačnú a lektorskú činnosť pedagogických a odborných zamestnancov,
- pokračujeme v poradenskej a lektorskej činnosti pre školy v banskej bystrici a v blízkom okolí.

MATERIÁLNO-TECHNICKÉ ZABEZPEČENIE A FINANČIE

- získavame sponzorov, ktoré patrí k neľahkým cieľom školy,
- obnovujeme a modernizujeme vybavenie a učebné pomôcky (aktívna spolupráca s občianskym združením IPD),
- sme úspešný v rozvojových projektoch MŠVVaŠ SR,
- angažujeme všetkých zamestnancov, zameraním svojich aktivít smerom k reprezentácii školy a školského zariadenia (napr. účasťou v televíznych programoch)
- Za stále aktuálnu považujem prezentáciu školy na www stránke, na ktorej momentálne prebieha úprava a údržba,
- sprístupnenie odbornej literatúry školy a školského zariadenia rodičom,
- poskytujeme priestory školy a školského zariadenia pre odborné prednášky, semináre a workshopy pre pedagogických a odborných zamestnancov, ako aj pre laickú verejnosť,
- zrekonštruovali sme školskú kuchyňu a príslušné priestory.

Navrhovanú koncepciu rozvoja školy sa nám podarilo naplniť a do budúcnosti pripravujeme ďalšie predovšetkým reálne a splniteľné ciele, ktoré budú podmienkou pre ďalší rozvoj školy a školského zariadenia. Prioritou v ďalšej koncepcii bude predovšetkým zefektívnenie a skvalitnenie personálneho (pedagogického aj odborného) riadenia školy na všetkých úrovniach (riaditeľ, zástupca riaditeľa, tr. učiteľ)

Napriek neustále pretrvávajúcemu nepriaznivému sociálno-ekonomickému statusu školy a školského zariadenia v spoločnosti prechádza Špeciálna materská škola a Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva pri Špeciálnej materskej škole obdobím s efektívnymi a pozitívnymi kvalitatívnymi ako aj kvantitatívnymi zmenami.

Každý rodič má možnosť slobodného výberu, akú školu / školské zariadenia vyberie pre svoje dieťa. Myslím si, že aj napriek nedostatočnej prezentácii na verejnosti má škola a školské zariadenie vďaka kvalitnej a odbornej činnosti všetkých zamestnancov dobré meno a každým rokom sa darí presvedčiť rodičov detí / žiakov, aby navštevovali práve našu školu / školské zariadenie. Svedčí o tom aj počet tried v Špeciálnej materskej škole.

Vyhodnotenie navrhovanej koncepcie nadväzuje na predchádzajúce koncepcie a ich realizáciu v praxi. Základnou podmienkou rozvoja koncepcie je zabezpečenie kvalitných personálnych, materiálnych a priestorových podmienok. Je dôležité navrhovanú koncepciu realizovať v súčinnosti s cieľmi koncepcie s ohľadom na legislatívu a prax. Neoddeliteľnou súčasťou navrhovanej koncepcie sa stáva reálne zabezpečenie finančných podmienok školy.

Oblasti, v ktorých zariadenie dosahuje dobré výsledky alebo naopak problémové oblasti zariadenia a návrhy opatrení :

Špeciálna materská škola má vybudované dobré meno svojou kvalitnou činnosťou medzi verejnosťou a o jej služby je stabilný záujem, o čom svedčí spolupráca s inými inštitúciami, pretrvávajúci záujem o služby zo strany ambulantných klientov a vytváranie každoročného poradovníka ambulantných klientov na odborné vyšetrenia ako aj poradovníka detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami na prijatie do materskej školy.

Výhodou pre klientov Špeciálnej materskej školy a Centra špeciálno-pedagogického poradenstva je udržanie komplexnosti poskytovaných služieb v jednom zariadení - diagnostika, terapie, poradenstvo, rehabilitácie a konzultácie. Poskytovaná je starostlivosť deťom s rôznym druhom a stupňom zdravotného postihnutia, bez vekového ohraničenia od narodenia až po ukončenie profesijnej orientácie.

Poskytovaná je včasná stimulácia deťom s viacnásobným poškodením v predškolskom veku, deťom predčasne narodeným, deťom s nízkou pôrodnou hmotnosťou, so závažnými zdravotnými oslabeniami, vrodenými vývinovými chybami, oneskoreným psychomotorickým vývinom, zmyslovými a motorickými poruchami.

Nadalej dosahujeme vysokú mieru integrácie detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Väčšina klientov nášho zariadenia sa vzdeláva v bežných ZŠ v mieste bydliska formou individuálnej integrácie - začlenenía.

Neustále pretrvávajúcim je nedostatok materiálneho zabezpečenia, a to predovšetkým špeciálnych učebných pomôcok v triedach materskej školy, v poradniach školského zariadenia ako aj nedostatok špeciálnych didaktických pomôcok pre deti s rôznym druhom a stupňom zdravotného postihnutia (napr. interaktívna tabuľa, detský počítač a pod.).

V oblasti hodnotovej orientácie špeciálnej materskej školy sa v tomto školskom roku zameriame hlavne na skvalitnenie a zefektívnenie spolupráce s rodičmi a to najmä formou „otvorenej školy“, osobnými konzultáciami, spoluprácou s odbornými zamestnancami ČŠPP pre naplnenie cieľov efektívnej edukácie detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v oblasti formálnej, nonformálnej a informálnej predškolskej edukácie pre optimálny rozvoj každého dieťaťa.

V oblasti profilácie špeciálnej materskej školy oboznámiť a informovať rodičov o pozitívach a prednostiach špeciálnej materskej školy, o používaných špeciálnych edukačných postupoch v porovnaní s bežnými materskými školami. V oblasti vnútorného prostredia špeciálnej materskej školy, jej vnútorných priestorov sa zameriame najmä na zriadenie a sprevádzkovanie kuchyne Špeciálnej materskej školy, na dokúpenie potrebných edukačných pomôcok ako aj na výmenu detského nábytku podľa dostupných finančných prostriedkov. V exteriéry materskej školy na čiastočné doplnenie a opravu vybavenia školskej záhrady preliezkami. V oblasti materiálo - technických podmienok sa zameriame najmä na efektívne implementovanie práce s osobným počítačom do edukačného procesu s cieľom

utvárania a upevňovania základných zručností pri práci s osobným počítačom 5-6 ročných detí a detí s odloženou povinnou školskou dochádzkou.

Riešenie uvedených problémov naďalej vidíme v ďalšom pokračovaní projektovej činnosti a v pokračovaní spolupráce so zriaďovateľom Okresným úradom. Odborom školstva v Banskej Bystrici a s Občianskym združením „Integrácia postihnutého dieťaťa a rodičmi klientova a zákonnými zástupcami klientov školy.

Vzájomné vzťahy a spolupráca s rodičmi a s inými inštitúciami :

Vzhľadom na charakter a poslanie školy a školského zariadenia je intenzívna spolupráca odborných a pedagogických zamestnancov s rodičmi a inými odbornými pracovníkmi najmä pri komplexnej diagnostike detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami nevyhnutná.

Odborné služby sú poskytované deťom a ich rodičom podľa individuálnych potrieb detí a výsledkov odborných diagnostík. Komunikácia medzi klientmi Špeciálnej materskej školy sa realizuje predovšetkým prostredníctvom konzultačných hodín

Ďalej spolupracujeme a poskytujeme :

- odbornú metodickú pomoc školám (MŠ, ZŠ, ŠZŠ, ŠMŠ), ktoré vychovávajú a vzdelávajú žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- MPC alokované pracovisko Banská Bystrica,
- MUDr. Germanová – rehabilitačný lekár, MUDr. Rumanová – pedopsychiater, MUDr. Karovičová – detský neurológ, PhDr. Homolová – klinický psychológ, Mgr. Mašlejová – klinický logopéd, Dr. Kúdelová – klinický logopéd,
- spoluprácu s inými poradenskými zariadeniami – CPPP a P v Banskej Bystrici, CPPP a P vo Zvolene,
- spoluprácu s pediatriami v Banskej Bystrici a v blízkom okolí,
- v oblasti sociálnej spolupráca s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny a s Agentúrou sociálnych služieb mesta Banská Bystrica,
- spoluprácu s neziskovými organizáciami, najmä s občianskymi združeniami zameranými na riešenie problematiky sociálnej integrácie detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- Súkromná ZŠ a MŠ pre deti s autizmom v Prešove
- Súkromná ZŠ pre deti s autizmom vo Zvolene
- Symbia Zvolen
- ANDREAS Bratislava
- Detský rehabilitačný ústav Marína – Kováčová
- STADETORE Banská Bystrica
- Detský domov Banská Bystrica

V Banskej Bystrici dňa 26.08.2013

Spracovali :

- Mgr. Katarína Lehocká / riad. Špeciálnej materskej školy
- Mgr. Martina Eisnerová / zást. riad. pre CŠPP
- Mgr. Laura Ivanová / zást. riad. pre ŠMŠ

Správa o výchovno-vzdelávacej činnosti Špeciálnej materskej školy a Centra špeciálno-pedagogického poradenstva pri Špeciálnej materskej škole bola prerokovaná a schválená Pedagogickou radou pri Špeciálnej materskej škole v Banskej Bystrici dňa 27.08.2013.

Správa o výchovno-vzdelávacej činnosti Špeciálnej materskej školy a Centra špeciálno-pedagogického poradenstva pri Špeciálnej materskej škole bola prerokovaná a schválená Radou školy pri Špeciálnej materskej škole v Banskej Bystrici dňa 09.10.2013.